

25 avqust - 7 sentyabr 2022-ci il

Qədim Qarabağ torpağında Azərbaycan xalqının milli sərvəti olan dini və mədəni abidələrimizin bərpası xalq qarşısında, tarix qarşısında, millət qarşısında əvəzedilməz xidmətdir

Böyük tarixi, keçmiş, milli adət-ənənələri olan xalqımızın, Türk Dünyasının da dünyaya işıq saçmaq, nurlandırmaq üçün gələn, bu missiyanı şəərəflə yerinə yetirən daşıyıcıları, tarixi şəxsiyyətləri, parlaq simaları olub, var və bundan sonra da olacaq. Onlardan biri də Azərbaycanca xeyriyyəçilik ənənələrinin təməlini qoymuş, xalqımızın böyük oğlu Hacı Zeynalabdin Tağıyevdir. 2022-ci il yanvarın 18-də Bakıda Hacı Zeynalabdin Tağıyevin abidəsinin açılışında Prezident İlham Əliyev demişdir: *“Zeynalabdin Tağıyev ömrü boyu Bakının inkişafına, abadlaşmasına, ümumiyyətlə, Azərbaycanın inkişafına böyük töhfələr vermişdir... Azərbaycan xalqı qarşısın-*

vitse-prezident Mehriban Əliyeva da öz növbəsində Azərbaycanı dünyanın mərhəmət və şəfqət ünvanına çevirdi. Müstəqil Azərbaycanda xeyriyyəçilik ənənələri, onun qoyduğu xeyriyyəçilik ənənələri davam edir. Bu sahədə ən böyük xeyriyyəçi nəinki Azərbaycanca, Cənubi Qafqazda Heydər Əliyev Fondudur. Heydər Əliyev Fondu 20 ilə yaxındır ki, yaradılmışdır və bütün bu illər ərzində fondun əsas məqsədi, vəzifəsi insanlara kömək göstərmək, Azərbaycanca mədəniyyətini dünyada təbliğ etmək, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, incəsənət, elm sahələrinə töhfə verməkdir. Azərbaycanın multikultural dövlət kimi, müasir dövlət kimi dünyada tanınılma-

da, tarix qarşısında, millət qarşısında xidməti olan hər bir insanı Azərbaycan xalqı öz qəlbində yaşadır”. Hazırda yaşadığımız 21-ci əsrdə bu missiyanı yerinə yetirənlərin ilk sırasında ikinci müstəqil Azərbaycanın qurucu lideri adını tarixə qızıl hərflərlə həkk etdirmiş Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev, onun yolunun və siyasətinin layiqli, uğurlu davamçısı, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev və Əliyevlər ocağının nümayəndəsi, dövlət başçısının həyat yoldaşı və ən yaxın silahdaşı, ölkənin birinci xanımı, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva dayanır. Əgər böyük həyat və siyasət məktəbi olan Ümum-millî Liderimiz 90-cı illərin əvvəllərində ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdırsaydı, o, vaxt erməni lobbisi və onun havadarları Azərbaycan haqqında olmanın yalanlar uydurub media məkanına atmışlar. Ancaq uzun illər ərzində Heydər Əliyev Fondunun müxtəlif ölkələrdə fəaliyyəti və Azərbaycanın müasir, mütərəqqi dövlət kimi tanınması bu təbliğatı alt-üst etmişdir. Yorulmaz fəaliyyəti ilə rəhmə, mərhəmətə, şəfqətə ehtiyacı olanların yanında oldu, onların təmənnaşsı himayəçisinə çevrildi. Qayğıya, yardıma ehtiyac duyanların dostu, sirdaşı oldu. Məhz özünün təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə yaradılan, 20 ilə yaxın dövr ərzində uğurla fəaliyyət göstərən, fəaliyyətinin xoş sadəsi Azərbaycanın hüduqlarından çox, çox uzaqlardan gələn Heydər Əliyev Fondu ötən illərdə mərhəmət, şəfqət ünvanı kimi tanındı. O, bu illərdə gördüyü işlərlə, həyata keçirdiyi layihələrlə, Azərbaycanı həm də dünya məkanında tanıtdırmaqla, layiqincə təmsil etməklə, xeyirxahlıq mücəssəməsi obrazı yaradıb, həmçinin, əsl, yüksək səviyyəli dövlət xadimi kimi özünü təsdiqləyib.

Təhsilə dəstək, sağlamlığa qayğı, Vətən müharibəsi iştirakçılarına, doğma torpaq uğrunda şəhid olmuş oğullarımızın ailələrinə mərhəmət və böyük ehtiramla yanaşma Heydər Əliyev Fondunun əsas missiyasıdır. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Fondun geniş fəaliyyətinə daha bir mühüm vəzifə əlavə olundu. 2020-ci ilin Vətən müharibəsinin ən qızğın günlərində yorulmaz fəaliyyəti ilə Mehriban xanım, onun rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu gecə-gündüz dünyaya Qarabağ həqiqətlərini, Azərbaycanca realitələrini çatdırmaqda, yaymaqda idi. Məhz bu fəaliyyət nəticəsində dünyada Azərbaycana qarşı münasibət müsbət mənada dəyişmiş, həqiqətlərimiz qəbul və etiraf olunmağa başlanmışdır. Xocalı qətləminin bir çox ölkələr tərəfindən soyqırımı aktı kimi tanınması da məhz bu tarixi və yorulmaz fəaliyyətin nəticəsidir. Odu ki, tarixi Zəfərimizdə böyük minnətdarlıq və təşəkkür həm də Müzəffər və Qalib Ali Baş Komandanla yanaşı addımlayan, Azərbaycanın naminə fəaliyyətdən yorulmayan Mehriban xanuma düşür. Birinci vitse-prezidentdən Qələbə təbriki: *“Bu anlarda bütün dünya azərbaycanlıları sevinc və qürur hissləri keçirir. Bizim Prezidentimizə görə, igid əsgərlərimizə və zabıtlarımıza görə, Azərbaycan xalqının vətənpərvərliyinə, sıx birliyinə və həmrəyliyinə görə qürur keçirir! Onun başçılığı ilə biz xalqımızın özünənamının qaytaran Qələbəni qazandıq! Bu Qələbənin möhtəşəmliyi Azərbaycan dövlətinin tarixində əbədi qalacaq!”* 10 noyabr-Qələbə münasibəti ilə rəsmi “İnstaqram” şəhifəsində paylaşım edən Mehriban xanım bildirdi ki, bu gün böyük gündür – Qələbə Günüdür! Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü bərpa olundu! Tarixi ədalət bərpa olundu! “Həqiqətən əlamətdar olan bu hadisə münasibətilə Azərbaycan xalqını səmimi-qəlbədən təbrik edirəm! Ermənistan özünün tam və qeyd-şərtsiz kapitulyasiyasını etiraf etdi! Biz öz nəcib, xilaskar missiyamızı şəərəflə yerinə yetirdik! Biz öz Vətənimizi qoruduq, əzəli Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etdik, Azərbaycanın səbirlə gözlədiyi Qələbəni qazandıq! Biz uzun illər boyu həqiqətin və tarixi ədalətin təntənəsini gözləyirdik”, - deyərək qeyd edən birinci xanım bir daha vurğuladı ki, münasibətin dinc yolla nizamlanmasına dair danışıqlar prosesində 30 ilə yaxın iştirak etməyimiz bizim süllə tərəfdarı olmağımızın ayarı göstəricisidir. Paylaşımında “Torpaqlarımızın xaincəsinə işğal illərində olduğu kimi, bu-

dəfəki döyüşlər dövründə də faciələr və itkilər oldu. Hərbi əməliyyatlar zonasından uzaqda vəhşicəsinə hücumlar nəticəsində şəhərlərimizin və kəndlərimizin dinc sakinləri, uşaqlar, qadınlar və ahl insanlar həlak oldu. Amma bu, Azərbaycanın əzmini sındırmadı! Mən həlak olanların doğmalarına və yaxınlarına bir daha dərin hüznə başsağlığı verirəm! Onların qanı yerdə qalmadı! Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan dövləti bütün həmvətənlərimizin axıdılmış qanına görə qisas aldı! Vətənimizi müdafiə edən, onu dirçəldən nəslin işıqlı xatirəsi, bu nəslə hörmət və ona görə səmimi qürur hissi hər bir azərbaycanlının qəlbində həmişəlik qalacaq! Bizim əsgər və zabıtlərimiz canlarını belə əsirgəmədən döyüşüblər. Onlar nəciblik və həqiqi vətənpərvərlik nümunəsi göstərirlər. Bu gün onların hamısını Vətən naminə, onun qüdrəti naminə göstərdikləri igidliklər birləşdirir! Biz onların rəşadəti,

iradəsi və ruh yüksəkliyi qarşısında, öz mətanəti ilə işğalçı sarsıdan, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa edən hər kəsin qarşısında baş əyirik!” - deyərək Birinci vitse-prezident bir daha hər kəsi Böyük Qələbə Günü münasibətilə təbrik etdi. Müharibə günlərində Ali Baş Komandanla yaralı əsgərlərimizə, hərbiçilərimizə baş çəkən, göz yaşlarına belə hakim olmayan Mehriban xanım tarixi Qələbəmizdən sonra da öz missiyasını uğurla davam etdirməkdədir. İlham Əliyev demişdir: *“Bu gün Heydər Əliyev Fondu qarşısında yeni vəzifələr dayanır. Ənənəvi fəaliyyətlə yanaşı, bu gün fond azad edilmiş torpaqlarda geniş fəaliyyətə başlamışdır. Fondun təşəbbüsü ilə azad edilmiş torpaqlarda hazırda dini abidələrimizin əsaslı təmiri, bərpa edilməsi və inşası prosesi başlanmış. Şuşa şəhərində Yuxarı Gövhər ağa, Aşağı Gövhər ağa, Saath məscidləri, Ağdam şəhər məscidi Heydər Əliyev Fondu tərəfindən əsaslı bərpa edilir, Zəngilan şəhər məscidi də həmçinin. Eyni zamanda, Daşaltıda, Hadrutda və Şuşa şəhərində yeni məscidlərin tikintisi də məhz Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə həyata keçirilir. Təkcə sadaladığım dini abidələrimizin sayı 8-ə bərabərdir və əminəm ki, fond digər layihələrdə də fəal iştirak edəcək. Bildiyiniz kimi, məcburi köçkünlər üçün yeni evlərin yaradılması da Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə geniş vəsət alınmışdır və mənim iştirakımla Qobu qəsəbəsində bir neçə böyük, çoxmərtəbəli evlərin inşası təmin edilmişdir. Yəni, bu əməllər var, davam edir, cəmiyyətdə çox yüksək qiymətləndirilir. Müharibədən sonra mənim təşəbbüsimlə Qarabağ Dirçəliş Fondu, “YAŞAT” Fondu yaradılmışdır. Azərbaycan vətəndaşları, eyni zamanda, şirkətlər könüllü olaraq həm Qarabağ Dirçəliş Fonduna, həm “YAŞAT” Fonduna vəsait təqdim edirlər və bu vəsait hesabına bu gün yüzlərlə qazi həm Azərbaycanda, həm xüsusilə xaricdə müalicə alır, həyata qayıdır, öz sağlamlığını bərpa edir. Bu, bir daha onu göstərir ki, xeyriyyəçilik hər zaman Azərbaycan xalqının ayrılmaz əlaməti olubdur”.* Hər kəsə də məlumdur ki, böyük qələbədən sonra Müzəffər və Qalib Ali Baş Komandanımız və birinci xanım yenidən Qarabağa, Füzuliyə və Şuşaya tarixi səfərini gerçəkləşdirdi. Bu səfər zamanı da tarixi anlar, hadisələr, açıqlar yaşandı. Xüsusilə də, Şuşamızı əvvəlki günlərinə qaytarıldı. Azərbaycanın böyük imza sahibləri olan dahilərin, korifeylərin - Molla Pənah

Vaqifin, Üzeyir bəyin, Bülbülün heykəllərinin bərpadan sonra muzey-məqbərə komplekslərinin açılışları oldu. Xüsusilə də, ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarından dayandırılan Vaqif Poeziya Günlərinin rəsmi açılış mərasimi keçirildi. Şuşanın Cıdır düzündə musiqisevərlərin həsrətlə gözlədiyi möhtəşəm “Xarı bülbül” musiqi festivalı yenidən təşkil olundu. *“Əlbəttə, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızdakı hazırkı mənzərəni hər birimiz ürək ağrısı ilə seyr edirik. Erməni təcavüzkarları bu illər ərzində şəhər və rayonlarımızı, oradakı yaşayış və inzibati binaları, bütün infrastrukturunu dağıtmış, təbii sərvətlərimizi talan etmiş, bu ərazilərdəki dini, tarixi, mədəni abidələrimizi vandalizm aktlarına məruz qoymuşdur. Bir vaxtlar Azərbaycanın dilbər guşası olan Qarabağ bölgəsindəki abadlıqdan əsər-əlamət qalmamışdır”,* - deyərək vurğulayan Birinci vitse-prezident onu da əminliklə bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bütün Qarabağ bölgəsini Azərbaycanın ən gözəl bölgələrindən birinə çevirəcəyik. Burada yenidən həyat canlanacaq, bütün rayonlarımız bərpa olunacaq, vətəndaşlarımız öz doğma yurd-yuvalarında yaşayıb, yaradacaqlar. Bununla yanaşı, o, qeyd etdi ki, Heydər Əliyev Fondu fəaliyyət göstərən ilk gündən Azərbaycanda müxtəlif sahələri əhatə edən layihə və proqramlar həyata keçirir. *“Fondun tarixi, mədəniyyət və dini abidələrinin qorunub saxlanması və bərpası istiqamətindəki fəaliyyəti hər kəsə məlumdur. Bu gün isə qürur hissi ilə sizə Heydər Əliyev Fondunun qədim Qarabağ torpağında Azərbaycan xalqının milli sərvəti olan dini abidələrimizin, məscidlərimizin bərpası üzrə layihəyə başladığını bildirmək istəyirəm. Layihə çərçivəsində yerli və xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə bölgədəki ziyarətəhəllərimizin bərpası, konservasiyası və yenidən qurulması həyata keçiriləcəkdir. İşğal illəri ərzində Şuşa şəhərində və Ağdam rayonunda dağıntılara məruz qalmış dini ibadət yerlərinin bərpası üzrə müvafiq işlərə artıq başlanmışdır”,* - deyərək Mehriban xanım paylaşımını bu cümlələrlə yekunlaşdırdı. Bəli, həmin gündən də Mehriban xanımın başçılığı ilə Heydər Əliyev Fondunun növbəti tarixi missiyasına başlanıldı. Qısa zamanda da müjdəli nəticələr özünü göstərdi. Erməni vandalizminin canlı nümunəsi olan Ağdam Cümə Məscidi bərpa edildi, eyni zamanda dahi Molla Pənah Vaqifin məqbərəsi bərpa olundu. Vaqif Poeziya Günlərinin rəsmi açılış mərasimində çıxış edən ölkə prezidenti nitqi zamanı *“44 günlük Vətən müharibəsi bizim şanlı tariximizdir. Bu tarix əbədi yaşayacaq. Çünki bu Qələbə tarixdə bənzəri olmayan qələbədir. Azərbaycan xalqı buna layiq idi və biz Qələbə əldə edərək, düşməni öz doğma diyarımızdan qovduq, şəhərlərimizi azad etdik, doğma Şuşamızı azad etdik. Bu gün Şuşa artıq dirçəliş və Şuşanın dirçəlməsi üçün əməli addımlar atılır. Müharibədən sonra mənim ilk dəfə Şuşaya bu il yanvarın 14-də gəlmişdim. Bu tarix də təsadüfən seçilmədi. Çünki o tarixdən 39 il əvvəl burada Ulu Öndərin iştirakı ilə Vaqifin məqbərəsi açılmışdı və məhz yanvarın 14-də mənim buraya gəlməyimin çox böyük rəmzi mənası var idi. Buraya ilk səfərimdə ilk göstərişlərdən biri də o oldu ki, Vaqifin məqbərəsi bərpa edilsin, çünki vandallar bu məqbərəni dağıtmışdılar, sökmüşdülər. Vaqifin içəridəki bərelyefini, sinə daşını sökmüşdülər. Yəni, onlara xas olan vandalizm törətmışdilər, necə ki, azad edilmiş bütün başqa torpaqlarda biz bunun şahidiyik”,* - deyərək bildirdi ki, Vaqifin məqbərəsinin bərpasını Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu öz üzərinə götürdü və qısa müddətdə bərpa işlərini yüksək səviyyədə başa çatdırdı. Biz sözlə, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Qarabağa, işğaldan azad olunmuş yurd yerlərimizə edilən və artıq sayını-hesabını itirdiyimiz tarixi səfərlərin hər birində Qarabağın yenidən qurulması, bərpa edilməsi, cənnətə çevrilməsi, dirçəldilməsi işində, *“Böyük Qayıdış”* prosesində dövlət başçısı ilə çiyin-çiyinə addımlamaqda, öz töhfəsini verməkdədir.

Mənbə: Z. Səmədzadə. Qarabağ iqtisadiyyatı. 100 illə. 5-ci cild. - Bakı, 2022. - 854 səh.